II

SARA ȘI... BARURILE

Întîmplă-se ce s-o întîmpla... Nu știu încă nimic, ce e cu barul Sarei, nici ce o să se întîmple, atît cu mine cît și cu Musa. Dar simt, de cînd am sosit în Alexandria, că Egiptul e o țară minunată. N-am să mă urnesc de-aici, înainte de-a-mi sătura ochii și sufletul, chiar de-ar fi să crăp de foame.

Ne plimbăm ore întregi prin toate aceste străzi cu nume greu de reținut. Dar nici pomeneală de bar și nici de Sara.

La început, ne-am descotorosit de bagaje, lăsîndu-le la un cîrciumar ovrei de pe strada Khandak ; am înfulecat ceva în pripă și am plecat numaidecît la adresa dată de Sara. Acolo, prima deziluzie : nici urmă de bar. O locuință destul de curată. La etajul doi, o bătrînă ovreică, înzorzonată ca o cămilă la paradă, ne privi cu răceală :

— Sa-a-a-ra ? Ba-a-ar ? Nu s-a pomenit niciodată la mine de bar. Duceți-vă la „Fortul Napoleon", dacă vă arde de... baruri ! Cît despre Sara, trece uneori pe la mine ca să-și ridice poșta. Dar nu locuiește aici ! Duceți-vă de-o căutați la madam Adela. Eu nu știu nimic !

Pe drum, Musa îmi spuse :

— Văzuși bazaconia cu barul Sarei mele ? Bănuiam de mult asta. Minciuni ! Pariez că e într-un bordel !

Madam Adela ne primi și ea, de asemeni, prost. Îi stricasem siesta. O ovreică, tînără încă și foarte plăcută, dar rea ca o scorpie. Ne spuse.

— Lăsați-mă în pace cu Sara voastră ! Mi-e datoare douăzeci de lire ! N-o să ajungă nimic pe-aici !

Ne trînti ușa în nas. Ne sfătuirăm, pe loc, în capul scării de la primul etaj :

— Haidem la consulat ! spusei.

La aceste vorbe, ușa se deschise și madam Adela reapăru cu o figură mai binevoitoare, dar zeflemitoare :

— Vreți să mergeți la consul-a-a-t ? Osteneală zadarnică ! Știuci și crapi, ca d-alde Sara și amantul, nu figurează în hîrțoagele consulatului !

Musa sări ca ars :

— Ce „știucă", madam ? Ce „crap ?" Sara e fata mea și nu permit nimănui s-o insulte !

— Ah ! dumneata ești tatăl Sarei ? Domnul Moriț Feldman de la București ?

— Da-a-a ! Da-a-a !... Eu sînt domnul Feldman !

Madam Adela deschise ușa de perete :

— Ah ! atunci se schimbă treaba. Fiți amabili și intrați, domnilor !

Ne pofti într-un salonaș, apoi strigă :

— Ahmed ! Ahmed ! *Talata* cafele !

Apoi, scuzîndu-se, dispăru o clipă ca să-și dreagă toaleta.

— *Talata, malata*, spuse Musa, nu știu ce urmează, dar cafea, cu siguranță și nu-i rău. Auziși tîrfa ? ! „Știucă" ! „Crap !".

Doi fox-terieri, grași ca doi purceluși, care dormeau pe o canapea, veniră să ne miroasă încălțămintea. Musa aruncă o privire în jur. Îmi șopti :

— Asta-i casă de codoșcă ! Uite cine vorbește de „știucă" și „crapi" !

Un tinerel arab, îmbrăcat cu un halat alb și surîzînd, arătîndu-și dinții frumoși, ne puse cafelele în față. Puțin mai apoi, reapăru și gazda, care, fără să spună o vorbă, îmi atinse obrazul cu dosul mîinii sale grase :

— Drăguț băiat ! Cam palid, dar interesant. Ați sosit cu *Dacia*, nu-i așa ?

Aprobarăm din cap. Ea adăugă :

— Ați sosit singur, domnule Feldman ?

— Bineînțeles, singur. Și silit. Dar pe cine crezi dumneata c-aș fi putut aduce, întîmplător ?

— Pe dracu ! Pe vreuna din frumoasele dumitale fetișcane !

Simțirăm că ne sufocăm. Prietenul meu se sculă, rotindu-și ochii mari, roșu de mînie ;

— Dar, madam, drept cine mă iei dumneata ? Sînt un tată cinstit !

Tîrfa-i apucă pe Musa de umeri şi-l reaşează pe scaun ; apoi, mîngîindu-i mîinile :

— Nu numai dumneavoastră, dragă domnule Moriţ, sînteţi un tată cinstit. Şi tatăl meu a fost aşa la început, ba chiar a continuat aşa o bună bucată de vreme. Dar, vedeţi dumneavoastră, într-o zi i-am dovedit că asta era o prostie, că „cinstea“ lui nu ne hrănea, și atunci...

— Şi atunci, madam, eu m-aş fi lăsat păgubaş ! strigă bătrînul. Mi-aş omorî familia, decît să fac ca tatăl dumitale.

— Dar tata n-a făcut nimic. Într-o zi, el s-a hotărît să mă lase pe mine să conduc. Din acea zi am avut pîine albă destulă pe masă. A mîncat-o și a închis ochii. Aţi fi drăguţ, dacă l-aţi imita. N-o mai necăjiţi pe Sara cu ţipetele dumneavoastră disperate, nici cu rugăminţile dumitale. Şi mai slăbiţi-o cu ordinele ! Cine a călcat o dată strîmb...

— Madam ! ţîşni Musa. Spune-mi adevărul ! Sara este aici, dar se ascunde !

Madam Adela îl privi cu o milă amestecată cu dispreţ :

— Nu numai că nu-i aici, dar nici măcar nu știu unde locuiește acum. Totuși, o să aflu și o să vă spun. Reveniţi mîine. Dar, mai întîi, duceţi-vă la aceste două adrese. Ea se ferește de mine, deoarece crede că am de gînd să-i „suflu crapu'“. Au șters-o într-o zi, pe neașteptate, uitînd să-mi achite cele douăzeci de lire sterline, ce-mi datorau. Păcat de Sara ! E vizitată de „lumea bună“, dar atîta vreme cît se va lăsa suptă de Titel, n-o să ajungă la nimic bun.

În stradă, mare îmi fu bucuria, văzînd că prietenul meu nu era abătut, cum mă temeam. Mergea domol, mușcîndu-și stufoasa mustaţă căruntă, privind cu plăcere cele din jurul nostru. Întîlnirăm un cărucior încărcat cu trestie de zahăr, asaltat de arabi și chiar de europeni, care cumpărau — din curiozitate — acest ciudat aliment, îi rupeau coaja cu dinţii și-apoi îl sugeau cu poftă. Musa nu-și credea ochilor :

— Pe aici oamenii se hrănesc cu beţe !

Un arab tăie cu briceagul o bucăţică din trestia sa de zahăr, îndemnîndu-ne să facem ca toată lumea. Încercarăm, fără succes. Sucul era foarte dulce, dar fad. Îl scui-

parăm. Riseră de noi. Musa încercă să lege o conversaţie în turceşte. Nimeni nu-l înţelese.

Arabii sînt foarte comunicativi, îi întrec pe români, ba chiar şi pe greci. Totuşi, conversaţiile lor sînt violente, de parcă s-ar certa.

Ca să găsim cele două adrese date de madam Adela, a trebuit să mergem cale de trei ore. Ne trimeteau de la un cap la altul al oraşului. Osteneală zadarnică. Peste tot am dat de ovreice din România, nişte codoaşe. Sara nu le lăsase decît amintiri rele, din cauza „ştiucii". (Oare să fi fost atît de lacom, că-l porecliseră astfel ?)

În sfîrşit, ne-am înapoiat istoviţi la hanul din strada Khandak, după ce admirasem un măreţ apus de soare, pe una din frumoasele promenade de pe malul mării, aproape de piaţa Mehmet-Ali, care m-a fermecat. Europenească şi orientală în acelaşi timp. Frumoase edificii. Cafenele şi magazine moderne. Lume aleasă. Îmi închipuisem Egiptul ca pe o ţară murdară şi pe jumătate sălbatică. Nici pomeneală ! Patria mea e mult mai înapoiată. Cît despre climă, ei bine ! am văzut în luna decembrie oameni în haine albe şi cu pălării de paie ! Merită să suferi uneori, ca să poţi veni pe aici. Ca şi cum în România am fost scutit de suferinţă ! Plus frigul.

Sînt convins că voi putea să mă descurc. Grecii sînt numeroşi. Le cunosc limba. Le voi cere de lucru, indiferent ce.

Dar ce grozavă decepţie cu Sara ! Nu-i dăduse tatălui ei nici măcar adresa exactă. Din fericire, curajosul meu prieten părea că nu-şi face prea mult sînge rău. Asta nu însemna că supărarea lui n-ar fi fost mare. La cafenea, unde coborîsem, a băut trei pahare cu ţuică, unul după altul şi nu mănîncă aproape nimic.

La ora nouă eram culcaţi. O cameră mizerabilă, cu un singur pat. Doi franci pe noapte. Musa m-a îmbrăţişat, spunîndu-mi : „Eşti ca şi copilul meu !"

El se sculă cu noaptea-n cap. Cînd se făcu ziuă, era îmbrăcat şi m-aştepta nerăbdător să fiu gata. La răsăritul soarelui, ne sorbeam cafelele turceşti şi ne fumam narghilelele pe terasa unei micuţe cafenele din port, unde totul era mai ieftin.

Îmi dau seama din ce în ce mai bine, că Musa este un tovarăş admirabil. Chiar în nenorocire. Primeşte totul aşa cum e, se acomodează, înfruntă neprevăzutul din viaţă,

se bucură sincer în fața lucrurilor mari și mici ale existenței cotidiane. Nimic nu-i scapă. Curios ca un copil. De bună calitate, însă ; de pildă, a remarcat numaidecît diferența dintre omul cu patrie și cel cosmopolit, al cărui caracter voiește să-l pătrundă. E gata să se vîre în orice discuție generală, fapt obișnuit aici între consumatori pripășiți de prin toate colțurile lumii. M-am convins de acest fapt, aseară, la hanul nostru, unde oameni ce nu se cunoșteau cu un sfert de oră înainte, discutau ca între prieteni. Desigur, ca să te bagi în aceste discuții, trebuie să cunoști o limbă internațională. Musa vorbește mai multe, între care italiana, care-i foarte răspîndită aici. Pînă și hamalii o blodogoresc. Și tot în italienește, Ibrahim — cafegiul nostru — își exprimă plăcerea de-a ne primi în dugheana sa. E plin de afecțiune cu europenii care îi onorează prăvălia, al cărei mare merit este că-ți oferă panorama portului și a mării și că nu te jupoaie pentru asta. Ce fericit aș fi, dacă aș putea să-mi cîștig existența, ca Ibrahim, în libertate, cu fața la soare și la Mediterana !

După această baie de lumină, care a durat pînă la ora unsprezece, o durere crîncenă ne aștepta. Grație informațiilor date de madam Adela, descoperirăm în sfîrșit domiciliul Sarei. Locuia la primul etaj al unei case modeste pe strada Anastase, la un biet croitor evreu care-i subînchiriase o odăiță.

Am fost martorul unei scene dintre cele mai penibile. Sara se afla în pat, singură, în convalescență. La apariția neașteptată a lui Musa, a scăpat un sfîșietor „Tată !", înmărmurită, răsucindu-se și îngropîndu-și fața în perne.

Musa, cu sufletul împietrit, se așeză și atît. N-a îmbrățișat-o și a lăsat-o să-și ușureze sufletul în plînset. În acest răstimp, pe mutește, îmi arătă cu degetele urmele vizibile ale mizeriei : pantofi cu tocuri scîlcite, o legăturică murdară, o pălărie ordinară și resturile unei mese, alcătuită dintr-o cutie cu sardele și cafea cu lapte.

În cele din urmă, tot cu fața în perne, ne-a rugat să ieșim, ca să se poată îmbrăca. Ne-am dus jos la cafeneaua de la intrarea imobilului. Acolo, prietenul meu avu și el ochii în lacrimi :

— Dacă ar vedea-o maică-sa în halul ăsta, ar muri de durere. La noi acasă e sărăcie, dar nu mizerie. Toți copiii mei sînt bine hrăniți și îmbrăcați. Interiorul casei

noastre, oricît de modest ar fi, e o bijuterie, pe lîngă împuţiciunea în care trăieşte Sara. De ce o fi răbdînd viaţa asta blestemată ? I-am scris de-atîtea ori că o primesc, oricare i-ar fi ticăloşia. Şi dacă într-o noapte s-ar întoarce mai nenorocită decît o cerşetoare, m-aş da peste cap şi a doua zi aş gătit-o din cap pînă-n picioare, chiar dacă aş fi nevoit să-mi vînd sufletul dracului ! De ce să alerge după aventură, să-şi ofilească tinereţea ?

Ne urcarăm din nou sus. Totul era pus în ordine. Şi ea, o zînă ! O micuţă statuetă, albă, cu măiestrie dăltuită, fragilă, ai cărei ochi mari negri erau mistuiţi de-o viaţă intensă. De astă-dată, tatăl o strivi în braţele sale. Ea continuă să plîngă, ţopăind de bucurie :

— Tu, aici, tată ! tu eşti aici, tată ! Nu mai sînt nefericită ! Nu mă compătimi ! Îţi voi povesti tot. Nu sîntem nenorociţi de multă vreme. Ci numai de cînd cu boala mea...

Musa îi taie vorba :

— Da ! adică numai de cînd n-ai mai putut fi „vizitată de lumea bună"... Nu-i aşa ?

În acea clipă se deschise uşa şi un tînăr înalt, blond, apăru. Scoase un strigăt şi voi să-l îmbrăţişeze pe Musa. Acesta se dădu îndărăt :

— Înapoi, canalie !

Şi imediat îl înşfăcă de guler şi începu să-i care, cu nemiluita, pumni în cap. Intervenii. Sara, ostilă pînă acum faţă de mine, mi-aruncă o privire blîndă, plină de recunoştinţă. Îşi adora, deci, canalia. Înţelesei clar asta, din brusca-i schimbare de atitudine faţă de mine.

Socotii de cuviinţă să-i las să se răfuiască în familie şi vrui să mă retrag. Musa mă reţinu, autoritar :

— Stai aci ! Îmi cunoşti nenorocirea. Eşti ca şi copilul meu. N-am secrete faţă de tine.

Ceilalţi doi nu se arătară prea mulţumiţi. Dar se prefăcură că n-au auzit nimic.

Bătrînul izbucni :

— E frumos barul tău, fata mea ! Să-ţi minţi părinţii ? Crezi tu că asta-ţi poate aduce fericire ?

Sara îşi împreună mînuţele ca pentru rugăciune :

— Tata... Nu v-am minţit... Am avut un bar. La Port-Said. Şi mergea foarte bine. Ne plătisem toate datoriile şi începuserăm să punem ceva bani deoparte, cînd

o ceartă sîngeroasă izbucni într-o zi între marinari ; autoritățile ne-au închis localul și totul s-a prăbușit.

Musa îmi aruncă o uitătură, ce voia să-mi spună : „Crezi tu-o iotă din tot ce îndrugă ?“

Mă hotărîi să mint, la rîndul meu. Spusei :

— Într-adevăr, englezii nu glumesc în atari situații. Te distrug cu sînge rece.

— Nu-i așa, prietene ? sări Sara, cu figura dumnezeiește înseninată de ajutorul meu neașteptat.

Apoi ea adăugă :

— Ați mai locuit în Egipt ?

— Nu ! Dar am la Cairo un prieten care a fost martorul unei întîmplări asemănătoare cu a voastră.

Doamne, cum poți minți din simpatie ! Cîte nu ești în stare, atunci, să născocești din dragoste.

Prietenul meu nu se lăsă păcălit. O vedeam bine Dar se potoli, ascultă și se lăsă vrăjit Frumoasa făptură brodă sub ochii lui un păinjeniș de minciuni. Cele mai grosolane contraziceri colcăiau în povestea barului de la Port-Said. „Știuca“, amestecîndu-se în vorbă ca să îndrepte neroziile complicei, încurcase și mai rău ițele. În loc să se ajute unul pe celălalt, ajunseseră să-și combată reciproc spusele.

Dar tabloul era captivant. Mînia tatălui se topea, dinaintea pasionantei solidarități a celor doi aflați în nenorocire. La urma urmelor, ei erau victimele propriilor iluzii. Nu era nevoie să fii prea omenos, ca să înțelegi situația celor două epave, ce se străduiau să salveze aparențele ; un rest de demnitate.

Și apoi, văzîndu-i pe amîndoi atît de tineri, cu trăsăturile feței asprite din cauza lipsurilor, cu sufletul contrafăcut, cu conștiința siluită de nevoia de-a minți — devenită obișnuință — orice intenție de a-i pune în aceeași oală se năruia sub imboldul milei, care-ți înmuia inima. El era mai puțin vorbăreț decît ea, mai serios, aproape că nici nu rîdea, nici nu zîmbea. Cu mustăcioara și părul blond părea un ștrengar care face pe seriosul. Se știa că a trebuit să fugă de la servici și asta l-a hotărît să plece în Egipt, ca „să facă avere“. Cît despre Sara, cu neputință să-i porți pică. Totul era plăpînd în făptura ei. O adevărată miniatură, ușor de sfărîmat.

Singuri ochii ei, de-o mărime neobișnuită, mărturiseau o putere gata de luptă cu oricine ar fi vrut să le zădărnicească goana după mirajul ce-i pasiona.

Înapoindu-ne acasă, în aceeași seară, Musa îmi spuse :

— Acum știu ce-mi rămîne de făcut : fata mea e sclava acestui individ. Ea nu mă va urma acasă decît legată. Ei bine, o s-o bag în cămașă de forță. Banii de drum trebuie să-i procur prin orice mijloace : fie muncind, fie cerșindu-i, fie furîndu-i.

Așa hotărîse Musa. Lucrurile s-au petrecut cu totul altfel.

Nu mai tîrziu decît a doua zi, întîmplarea păru că favorizează planurile prietenului meu. Cunoscu un hotelier bogat, evreu, care îi oferi o lucrare serioasă de zugrăvit în hotelul său. Individul nu-mi plăcu. Cam rece. Musa însă îmi explica defectul lui, prin aceea că-și formase caracterul pe malurile Tamisei, unde se pare că oamenii sînt morocănoși. În schimb, evreul-englez nici nu catadixi să discute devizul prezentat ; îl acceptă la un preț stabilit prin învoială.

— Merge, dacă o să fiu mulțumit de muncă.

Jubilarăm, în ciuda refuzului de-a ne da un acont. Se însărcină să ne plătească toate furniturile, la predare, dar și aici acontul fiind exclus. Păcat ! Aveam cu ce trăi pînă la executarea unei părți din comandă, cînd era obligat să ne plătească, proporțional și conform regulei.

La prînz, mergînd la Sara, altă surpriză agreabilă. O adevărată sărbătoare ne aștepta acolo. Mai întîi, cei doi îndrăgostiți erau înnoiți, din cap pînă în picioare ; și apoi, în fața noastră, o masă copioasă cu gîscă friptă și, slăbiciunea lui Musa, vin și țuică românească ! Nu ne credeam ochilor. Drăcoaica ciripi, veselă :

— V-am luat piuitul, nu-i așa ? Ei bine, Titel a dat lovitura !

— Ce lovitură ? Ce lovitură ? repeta bătrînul cam posomorît și contrariat în sentimentele sale, ostile tînărului. Nu prin „lovituri“ trebuie să trăiești, ci prin muncă cinstită și fără întrerupere. Mi-e lehamite de „lovituri“. Ciupind cincizeci de lire, o dată pe an, la cărți și să crapi de foame tot restul anului, nu ! asta nu-i viața pe care s-o îngădui fetei mele.

Dar inima omului este ca un furnal înalt, unde sînt aruncate și topite toate răutățile pe care judecata îi place

să le fabrice. Mai ales cînd această judecată este asaltată de atențiile constante ale unui tînăr fermecător, care-ți toarnă să bei, îți taie în bucățele o pulpă rebelă de pasăre, îți strecoară sub fese o perniță, îți curăță cel mai frumos măr și îți ridică șervețelul căzut jos. Și „tată“ în sus, „tată“ în jos ! Cuvînt trădător în gura unui probabil prim-ginere, așteptat cu o inimă atît de larg deschisă.

Asta era situația. Deși cu ochii în patru, Musa mîncă, bău, se lăsă lingușit, neîncrezător, iar pe urmă se răsturnă într-un fotoliu, cu fața destinsă. De acolo, nemișcat și clocotind, taciturn și crăpînd de poftă de-a vorbi, îl privi îndelung și cu atenție pe Titel. Pe legea mea, nu știai ce trebuie să crezi despre acest drac de băiat ! E un om cinstit ? Sau un șnapan ?

Lasă ! Vom vedea mai tîrziu. Musa vrea să fumeze :

— Aici nu-i nici o posibilitate ca să profităm de-o narghilea ?

Titel și Sara schimbară rapid o aruncătură de ochi, gata să pufnească în rîs :

— Mă duc pînă jos, să văd ! spuse Titel.

Puțin mai tîrziu, își face o intrare triumfală. Aduce o micuță narghilea, de toată frumusețea, nou-nouță. Sticla este ornată cu flori. Restul : aramă și chihlimbar. Musa este fermecat. Mulțumește și începe să tragă cu poftă. Dar nu știe ce-l așteaptă.

— Tată ! îi șoptește Titel la ureche. Această narghilea e a dumitale. Ți-o dăruiesc.

Lovitură de grație !

Musa sare în picioare și îmbrățișează cu tandrețe pe primul său eventual ginere. Sara plînge de bucurie. Iar eu, deși o doresc, îmi spun că degeaba aș face curte unei femei, care știe atît de bine să împacheteze tocmai pe cel care voia s-o împacheteze pe dînsa. De asemeni, mă mulțumesc să-i admir frumoasa gleznă, pe care aș vrea s-o sărut cu sfințenie. Și mă întreb dacă nu-i preferabil să fii mai degrabă o lichea decît un om cinstit, pentru a fi adorat de atari îngeri. Căci nimeni n-o să mă poată convinge că un om, absolut cinstit, își poate oferi comoara, balelor primului plătitor apărut. Nu ! eu m-aș lăsa degrabă tăiat în bucăți.

Și poate că Musa, oricît de fericit fu de narghileaua sa, nu încetase să gîndească la fel ca mine. Dar i se pregătea o ultimă lovitură, care avea să-i dea o ocazie de-a

reflecta serios, ajutîndu-l să facă o schimbare completă de direcție.

Și această lovitură — o mărturisesc — mă zăpăci și pe mine. Nu mai știui să deosebesc realul de mirajul magnific. În rest, e bine de spus : vrăjitorii erau ei înșiși vrăjiți.

Fu o adevărată lovitură de teatru.

Eu, ca și Musa, credeam că banii găsiți de Titel proveneau de la jocul de cărți. Nu era adevărat. Banii reprezentau încheierea unei mari afaceri pe care o realizaseră doi aventurieri, asociați cu un al treilea. Și cum ei nu precizau despre ce „afacere" era vorba, Musa îi somă să vorbească pe față.

— E un mare bar, pe care am vrea să-l deschidem la Khartum, lăsă să-i scape, în sfîrșit, Sara.

— Încă un bar ! ? strigă bietul bătrîn, zvîrlindu-și cît-colo ciubucul. Nu, nu ! Nu-mi mai vorbiți despre baruri ! Mi-e destul primul, pe care m-ați silit să-l înghit. La dracu, cu toate barurile voastre !

Nu mai era deloc beat. Redeveni arțăgos. Certitudinea nenorocirilor sale i se înfipse din nou în suflet și merse pînă acolo că-i amenință cu poliția.

Dar nu-i nimic de făcut împotriva seminebunilor de bună credință. Puterea lor de persuasiune nu este limitată, fiindcă nici o altă realitate nu-i mai palpabilă decît a lor.

Îmi lăsară prietenul să-și macine furia, apoi ne rugă să coborîm pentru o plimbare. În stradă, Titel chemă o birjă frumoasă : *Harabaki !* Ne urcarăm. Sara și tatăl ei se așezară pe perne. Eu și cofetarul pe strapontine. Trăsura se avîntă la trap mărunt.

Era o vreme pe care nu pot s-o compar deloc cu cele ce știu de-acasă, fiindcă aici natura oferă cerului un cadru care nu există la noi. Atît eu cît și Musa furăm literalmente hipnotizați, mai ales în clipa cînd, părăsind orașul, se deschise o promenadă de vis, la marginea mării. Pădure de palmieri, de-a lungul drumului ; lanț neîntrerupt de vile fastuoase cum nu se văd decît în povestirile din *O mie și una de nopți*, ilustrate.

— E Ramleh ! cuteză Titel să murmure.

I-am fost recunoscători. Eram transfigurați. Coșmarul urîtei realități dispăru din sufletele noastre. Nevoia de-a uita ne subjuga sufletul. „Loc viselor !" strigau inimile

noastre. Lumină și culoare, oricît ar costa! Și în legănarea trăsurii, biruit de recunoștința mea față de Creator, luai mîna celei care mă făcea să trăiesc această clipă — grație sacrificiului tînărului ei corp — și-o dusei la buzele mele arzînde.

Sara nu spuse nimic, zîmbi amantului și-și culcă frumosu-i cap pe umărul tatălui ei. Acesta, fericit, inconștient, îi sărută fruntea.

Astfel, pacea, o pace dureroasă, ne pătrunse sufletele la tuspatru.

Împrejurările completară restul. Se produse un fapt, care înflăcără imaginația lui Musa, aproape în același grad cu a Sarei. Eu, de asemeni. Iată cum:

La Ramleh, luarăm loc pe terasa unei mari cafenele, unde valurile mării ni se spărgeau la picioare. Numai lume bogată. Eu și Musa eram jenați și contemplam feeria de necrezut a apusului soarelui, cu sufletul întristat, gîndindu-ne că omul își strică în mod deliberat viața, făcîndu-se nedemn de atîta frumusețe.

Sara spuse:

— Vezi tu, tată, de ce vreau să fac avere sau să mor? Fără bani, toate aceste splendori sînt inexistente. E atelierul sau magazinul unde surorile mele își petrec viața. E șantierul tău.

Musa dădu din cap, melancolic și voi să răspundă ceva, dar un domn frumos răsări înapoia Sarei și a lui Titel, pe care-l întîmpinară cu o ușoară exclamație de bucurie, amestecată cu respect. Sărută mîna tinerei femei, care făcu îndată prezentările:

— Tatăl meu și prietenul nostru Adrian Zografi; domnul Falconi, exportator de tutun și comanditarul nostru în afacerea cu barul.

Apoi, adresîndu-se comanditarului:

— Tată meu e la curent. Natural, el socoate întreprinderea primejdioasă.

Falconi îl cîntări pe Musa cu ironie și își trecu mîna delicată prin frumosu-i păr, care începuse să încărunțească:

— Primejdioasă? Bineînțeles. Dar se află oare altceva decît întîmplarea, care ne ridică deasupra mediocrității? Munca? Talentul? Nici una din ele!

Schimbă conversația, ceru Sarei vești despre sănătatea ei și, brusc, reveni la Musa:

— Ce ocupaţie aveţi ?

— Zugrav.

— Ah ! meseria tatii. Ei bine, ca şi în cazul dumneavoastră, şi dacă aparenţele nu mă înşeală, nici el n-a făcut avere cu zugrăvitul. Şi el avea uneori pînă la cincizeci de lucrători, care munceau în contul lui.

— Oare nu poţi fi fericit decît bogat ? întrebă Musa.

— Sînt convins, prietene ! În orice caz, pentru mine valorează mai mult să fii bogat decît sărac ; stăpîn decît slugă. Dacă nu-i şi părerea dumitale, atunci eşti un monstru.

— De aceeaşi părere sînt şi eu, cu o condiţie : să ai totdeauna mîinile curate.

— Nu-mi place curăţenia mîinilor cărbunarului !

Pe bună dreptate, nu le putea admira decît pe ale sale, care, cu mişcări savante, introduceau o ţigară într-un frumos portţigaret de chihlimbar. Şi trecu la altceva, fără să-i pese dacă Musa voia sau nu să-i răspundă.

Comandă whisky şi turnă la toată lumea, cu autoritate de stăpîn. Il băui, fără apă, ca şi prietenul meu şi după al doilea pahar ne îmbătarăm. Aşa că, fără să ne dăm seama cum, ne predarăm toţi, după o oră, opiniei domnului Falconi, dînd dracului „rezervele" noastre. Atunci „nobilul" se ridică şi puse în faţa lui Musa o grămăjoară de zece lire sterline, adăugînd încetişor :

— Veniţi, împreună cu domnul Zografi, la Cairo, unde *noi* o să fim în curînd ! Acolo, dacă vreţi, voi face din dumneata un antreprenor zugrav, bine utilat.

Domnul Falconi sărută prelung mîna Sarei, le scutură viguros pe ale noastre şi dispăru, ca un scamator care te lasă cu gura căscată, după un tur de forţă.

— E clar ! conchise Musa, în zilele următoare, aducîndu-şi aminte neîncetat de Falconi şi voind să-şi justifice concesiile. E clar ! Omul nu-i de piatră. Din clipa cînd viaţa îţi oferă surprize nemaipomenite, totul de schimbă : perspective, opinii, principii. Înţeleg aceasta. Totuşi, voi încerca, pe cît posibil, să-mi păstrez mîinile curate. Voi supraveghea tot timpul mişcările Sarei. În definitiv, acest Falconi poate nu-i decît un aventurier. O să am un cuvînt de spus, înainte s-o tîrască pe fiică-mea în Sudan.

Într-adevăr, Musa nu-şi pierdea cumpătul şi juca pe două tablouri. După o săptămînă de muncă la hotelier,

acesta cîștigîndu-i încrederea, Musa îl iniție în povestea Sarei, întrebîndu-l dacă putea conta, la nevoie, pe sprijinul poliției, ca s-o scape de Titel și s-o readucă în România.

Evreul-englez îi răspunse :

— Numai o vorbă să spun și Titel ar fi îmbarcat a doua zi pentru Pireu !

Musa fu mulțumit ; el trimise numaidecît nevestei un mandat de cinci lire, din cele pe care i le dăduse Falconi.

— O să avem bani destui, spunea el, fie pentru înapoierea la București, fie pentru a ne instala la Cairo, după cum o fi cazul. Lucrul nostru merge bine. Încă o săptămînă și-l terminăm. Atunci, scăzînd furniturile, ne vor rămîne să împărțim frățește o duzină de lire sterline. O să fie bine !

Socoteala era exactă. Lucrînd fără întrerupere, reușeam să ne rămînă, la fiecare în buzunar, cîte șase lire sterline, trăind destul de bine în tot acest răstimp de două săptămîni.

Dar ne făcusem socoteala, fără a ține cont de ticăloșia omenească. Ea ne plezni în față, într-un fel neașteptat.

Lucrul fiind terminat, ne pregăteam să împachetăm sculele, cînd hotelierul ne întrebă calm, ce facem acolo. Musa răspunse cu aerul cel mai natural din lume :

— Nimic. Pînă ce dumneata ne faci socoteala, noi ne strîngem uneltele.

— Ce socoteală ? ! Ce unelte ? ! Glumiți ! Și sala de recepție nici n-ați început-o !

Musa se făcu verde :

— Dar, domnule, nici n-a fost vorba de această sală. Nu este inclusă în preț.

Fu scandal mare. În fața relei credințe, strigătoare, a hotelierului, ne hotărîrăm să facem plîngere la poliție. Îl înștiințarăm. Ne servi una bună :

— Duceți-vă acolo. Pe urmă o să vin și eu, ca să-i întreb cam ce învîrtiți voi pe aici, adunătură de „pești" !

Înghițirăm palma și înțeleserăm că mizerabilul putea să ne pricinuiască mult rău. Totuși ne-am dus la comisariat. Un funcționar european, în uniformă, ne primi cu respect și ne ascultă pînă la capăt, apoi ne întrebă :

— Aveţi un deviz amănunţit, aprobat şi semnat de client ?

— Nu. Am lucrat prin bună învoială, tocmindu-ne verbal.

Poliţistul încrucişă braţele :

— Atunci, nu-i nimic de făcut !

Ne înapoiarăm la hotelier, îl rugarăm, umilindu-ne ca nişte cîini bătuţi. Pînă la urmă, ne dădu trei lire din cele douăsprezece la care aveam tot dreptul. Şi ne dădu pe uşă afară.

Mai tîrziu, aflarăm de prin vecini că nu eram primele victime ale acestui ticălos ; că era sistemul lui de-a înşela pe toţi cei care lucrau în atari condiţii.

Sara făcu tot ce putu, ca să-l consoleze pe bătrîn.

— Cu atît mai bine, tată ! O să plecăm noi mîine la Cairo şi acolo tu vei fi un antreprenor altfel privit.

— Şi dacă totul o să meargă bine, o să-mi aduc toată familia în Egipt ! adăugă Musa. Iar tu, Adriane, vei fi asociatul meu.